

Gwybodaeth i Gleifion

Trabecwloplasti Laser Dewisol (TLD)

Gwasanaeth Glawcoma Ysbyty Brenhinol Gwent

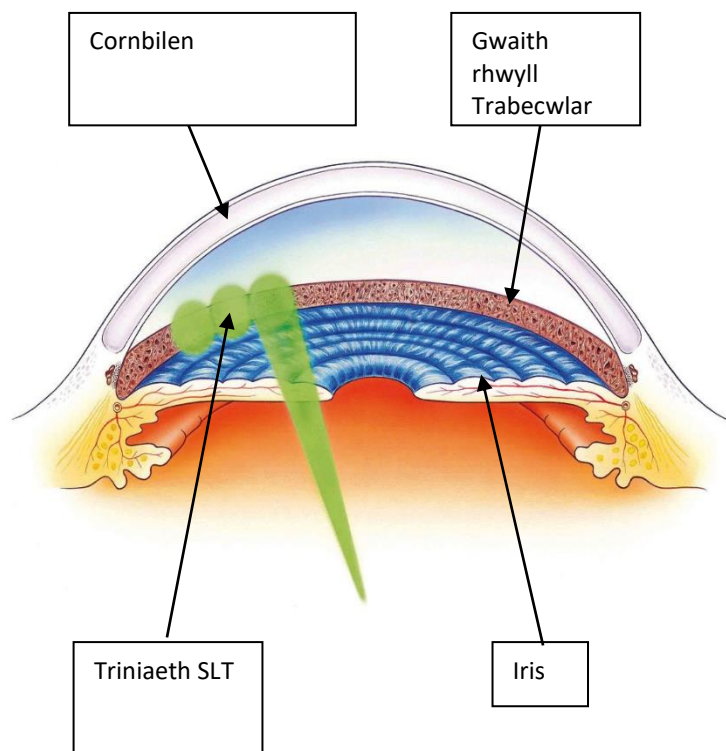
Efallai eich bod wedi cael gwybod y byddech yn elwa o driniaeth clinig o'r enw trabecwloplasti laser dethol. Mae hon yn driniaeth effeithiol ar gyfer glawcoma (difrod i'r nerf yng nghefn y llygad a all achosi colli golwg na ellir ei wrthdroi) a gorbwysedd ocwlar (OHT neu bwysedd llygaid uchel, sy'n ffactor risg pwysig ar gyfer datblygu glawcoma). Nod y driniaeth yw rheoli pwysau llygaid (is) i atal neu oedi colli golwg. Gall atal yr angen am ddiferion llygad sy'n lleihau pwysedd neu lawdriniaeth. Ni fydd yn gwella glawcoma nac yn adfer golwg a gollwyd gan glawcoma.

Beth yw trabecwloplasti Laser Dewisol?

Mae'n driniaeth laser ddiogel, ysgafn sy'n targedu rhan o'r system ddraenio yn y llygad o'r enw rhwyll trabecwlar. Ceir y gwaith rhwyll yn yr "ongl" rhwng yr iris (rhan lliw y llygad) a'r gornbilen. Dangoswyd bod trin yr ardal hon megis yn gwella draenio hylif o'r llygad, gan ostwng pwysedd y llygaid. Fe'i gelwir yn 'ddethol' oherwydd bod y laser yn defnyddio pwls ynni isel sy'n targedu'n ddethol y celloedd pigmentog yn y gwaith rhwyll, gan adael yr ardaloedd o'i gwmpas heb eu heffeithio.

Pwy sy'n addas ar gyfer y driniaeth?

Gall pobl sydd â diagnosis newydd neu flaenorol o orbwysedd ocwlar (OHT) neu glawcoma ongl agored (OAG) fod yn addas ar gyfer y driniaeth.. Nid yw pob math o glawcoma yn addas ar gyfer y driniaeth. Mae tystiolaeth yn brin i gefnogi triniaethT mewn pobl sydd â golwg ymylol llai (maes gweledol) oherwydd glawcoma.

Sut gwneir hyn?

Mae'n cael ei berfformio gan arbenigwr llygad sydd wedi'i hyfforddi'n briodol yn y clinig cleifion allanol gan ddefnyddio peiriant laser fel y lamp slit nodweddiadol a ddefnyddir i archwilio'ch llygaid mewn clinig. Byddwch yn cael dau ddiferyn llygad gan nyrs cyn y driniaeth. Mae un o'r gollyngiadau hyn yn gwneud kannwyll y llygad yn llai i helpu i dargedu'r ongl ddraenio. Mae'r llall yn gostwng pwysedd y llygad i leihau'r siawns o gynnydd cyflym mewn pwysedd yn syth ar ôl y driniaeth. Gall y diferion hyn gymryd hyd at awr i weithio a gallant achosi cur pen dros dro.

Defnyddir cwmp llygad anesthetig i fferru arwyneb y llygad a defnyddir math arbennig o lens gyswllt i dargedu'r gwaith rhwyll trabecwlar. Efallai y gofynnir i chi edrych ar olau neu i gyfeiriad penodol i leoli'r llygad trwy gydol y weithdrefn. Efallai y byddwch chi'n clywed sŵn clicio neu weld fflachiadau o olau. Mae un llygad yn cael ei drin ar y tro, ac efallai y bydd gennych un neu'r ddau llygad yn cael eu trin mewn un sesiwn. Fel arfer mae'n cymryd 5-10 munud y llygad i gwblhau'r driniaeth. Ar ôl hynny, gofynnir i chi aros am 30-60 munud cyn gwirio'ch pwysedd llygaid.

Beth yw'r manteision>

Yn draddodiadol, mae glawcoma ac OHT wedi cael eu trin â diferion llygaid sy'n gostwng pwysedd i ddechrau. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae'r astudiaeth LiGHT (Laser mewn Glawcoma a Gorbwysedd Ocwlwr) wedi dangos bod hon yn driniaeth gyntaf amgen ddiogel ac effeithiol, gan osgoi problemau o bosibl gyda diferion llygaid (gan gynnwys anghysur, ac anhawster rhoi diferion i mewn). Mae canllawiau arfer gorau cenedlaethol gan NICE (y Sefydliad Cenedlaethol Rhagoriaeth Glinigol) yn cefnogi'r defnydd o TLD fel triniaeth llinell gyntaf ar gyfer glawcoma ongl agored ac OHT.

LiGHT yw'r astudiaeth fwyaf o effeithiolrwydd a diogelwch TLD. Cymharodd bobl a gafodd eu trin i ddechrau gyda TLD gyda'r rhai sy'n derbyn diferion llygaid. Canfu fod 7 o bob 10 o bobl a gafodd eu trin â TLD wedi gostwng a phwysedd llygaid boddhaol ar ôl 6 blynedd heb fod angen unrhyw ddiferion llygaid glawcoma. Roedd y rhan fwyaf o'r rhain (56%) ond angen triniaeth 1 TLD. Roedd gan bobl a gafodd eu trin â TLD hefyd debygolrwydd sylweddol is o fod angen llawdriniaeth glawcoma, neu lawdriniaeth cataract, ar ôl 6 blynedd, o'i gymharu â'r rhai sy'n derbyn diferion ar y dechrau.

Os ydych chi eisoed yn cymryd diferion llygaid, efallai y byddwch chi'n gallu eu stopio ar ôl TLD. Nid yw hyn bob amser yn bosibl, a dylech drafod unrhyw newid i'ch meddyginiaethau gyda'ch gweithiwr gofal iechyd proffesiynol cyn eu hatal.

Beth yw risgiau cael TLD?

Bydd 1 o bob 50 o bobl yn datblygu pwysedd llygaid uchel yn syth ar ôl triniaeth. Bydd hyn yn cael ei wirio, ac fel arfer dros dro, ond efallai y bydd angen triniaeth gyda diferion llygaid neu dabledi y gallwch fynd â nhw adref. Mae risg fach o lid (1 mewn 60), a byddwch yn cael presgripsiwn ar gyfer diferion llygaid i'w cymryd dim

ond os yw'r llygad yn mynd yn boenus, yn goch neu'n sensitif i olau (gall y rhain fod yn symptomau llid).

Yn y rhan fwyaf o bobl mae TLD yn gweithio'n dda, ond gall yr effaith lleihau pwysedd ddiflannu gydag amser. Yn yr achos hwn, gellir ailadrodd y driniaeth yn ddiogel. Mewn rhai pobl, nid yw TLD yn effeithiol ac efallai y bydd angen triniaeth arnynt gyda gostwng pwysedd er gwaethaf cael triniaeth TLD.

Gall y diferyn a ddefnyddir i gyfyngu kannwyll y llygad cyn TLD (pilocarpin) achosi i'r golwg gael ei droi'n aneglur am ychydig oriau ar ôl eich triniaeth laser, a gall achosi cur pen dros dro, ond bydd hyn yn setlo. Mae'r risg o unrhyw olwg sy'n gwaethygu'n barhaol gan TLD yn fach iawn. Os ydych chi'n poeni am eich golwg neu os ydych chi'n profi poen neu gyfog, cysylltwch â ni ar y rhifau isod.

A oes unrhyw ddewisiadau eraill?

Y dewisiadau amgen i TLD yw pwysedd gostwng diferion llygaid sy'n cael eu cymryd yn gyffredinol un i dair gwaith y dydd.

Weithiau, efallai y bydd angen triniaeth bellach gyda llawfeddygaeth. Bydd eich gweithiwr gofal iechyd proffesiynol yn trafod hyn gyda chi os felly.

Ôl-ofal

Ni ddylech yrru i'ch apwyntiad gan na fyddwch yn gallu gyrru adref ar ôl eich triniaeth.

Bydd eich gweithiwr gofal iechyd proffesiynol yn trefnu dilyniant mewn clinig addas ar ôl eich triniaeth. Mae hyn fel arfer yn ddau fis ar ôl eich apwyntiad, ond gall hyn amrywio.

Manylion Cyswllt

Peidiwch ag aros tan eich apwyntiad nesaf, ond cysylltwch â ni os ydych yn parhau i gael:

- cochni llygaid sy'n gwaethygu
- colled golwg
- poen waeth

Os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch cysylltwch ag ysgrifennydd Mr Kirk:
01633 656279

Ar gyfer ymholiadau meddygol brys gallwch gysylltu â'r Adran Llygaid Frys: 01633
238856

Ar gyfer ymholiadau ynghylch apwyntiadau, gallwch gysylltu â'r Swyddfa
Apwyntiadau: 01495 767055

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English